

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4Csp/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200821
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5322200821.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: XX XXX XXX, B. Ž. F. X., nar. XX.XX.XXXX, K. XXXX/XXA, XXX XX Č., zastúpená opatrovníkom: W. O., nar. XX.XX.XXXX, V. N. XXXX/XX, XXX XX Č., zast. JUDr. Zuzana Stročková Cenigová, advokátka, A. Hlinku 28, 022 01 Čadca, IČO: 52 641 317, o zaplatenie 9 762,65 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

o d ô v o d n e n i e :

1. Závazný predmet sporu, ktorým bol súd viazaný podľa § 212 ods. 2 a § 216 ods. 2 CSP: Závazný predmet sporu čo do výšky a základu nároku vyplýva zo žaloby zo dňa 28.3.2022 (č. I. 1). Žalobcom je EOS KSI Slovensko, s. r. o. a žalovanou je spotrebiteľka F. X., nar. XX.XX.XXXX. Žalobca tvrdil, že aktívnu legitimáciu získal na základe zmluvy o postúpení pohľadávok podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 9.11.2021. Jeho právnym predchodcom bol peňažný ústav Tatra banka, a. s., Bratislava. Právny predchodca uzavrel so žalovanou zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v súlade so zákonom č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku č. 3118733211 dňa 16.4.2018. Ku dňu postúpenia dlh predstavuje 9 762,65 € s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9 459,88 € od 10.11.2021 do zaplatenia. Takýmto predmetom sporu čo do základu i výšky sa súd cítil byť viazaný v nadväznosti na § 212 ods. 2 a § 216 ods. 2 CSP.

2. V nadväznosti na § 153 ods. 1, 2, 3 CSP žalobca na preukázanie svojich tvrdení v žalobe predložil nasledovné dôkazy, z ktorých súd mal zistený nasledovný skutkový stav: Č. I. 7 spisu je zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 medzi spoločnosťou Tatra banka, a. s., Bratislava a žalobcom EOS KSI Slovensko, s. r. o. Na č. I. 12 spisu je špecifikácia postúpenej pohľadávky, z ktorej vyplýva, že ide o pohľadávku, ktorá tvorí predmet konania vo veci 4Csp/11/2022. Na č. I. 35 spisu je oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 12.11.2021 žalovanej X. F., ktorá bola právoplatným rozsudkom ku dňu 17.6.2020 obmedzená v spôsobilosti na právne úkony vrátane uzatvárania zmlúv, preberania majetkových práv, povinností. Oznámenie o postúpení pohľadávky nebolo doručené jej opatrovníkovi, hoci od 17.6.2020 táto skutočnosť vyplývala už z verejných registrov. Oznámenie o postúpení pohľadávky doručoval žalovanej pôvodný veriteľ Tatra banka, a. s. K oznámeniu o postúpení pohľadávky nie je pripojená doručka, ktorá by preukazovala, že oznámenie o postúpení pohľadávky

bolo doručené do hmotnoprávnej dispozície žalovanej, resp. jej opatrovníka. Na č. I. 17 spisu je zmluva medzi pôvodným veriteľom a žalovanou F. X. o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Zmluva je zo dňa 16.4.2018. Neobsahuje podpisy zmluvných strán s poukazom žalobcu na skutočnosť, že zmluva bola uzavretá podľa zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku. Ide o zmluvu č. 3118733211 zo dňa 16.4.2018. K zmluve sú pripojené všeobecné podmienky na č. I. 24 spisu. Zmluva bola uzavretá na poskytnutie sumy 10 000 €, ktorú žalovaná mala vrátiť za 96 mesiacov v splátkach po 141,42 €. Na č. I. 31 spisu je oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie zo dňa 20.3.2019. K výzve nie je pripojená doručka, len podací hárok (č. I. 32). Na č. I. 33 spisu je výzva pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 18.2.2019, bez doručky, len s podacím hárkom (č. I. 34). Na č. I. 37 spisu je výzva spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o. zo dňa 13.1.2022 žalovanej (nie opatrovníkovi) ako pokus o zmier pred podaním žaloby. Je pripojený len podací hárok, bez doručky. Na č. I. 94 spisu je doporučený list vydaný na pošte Č. 4.4.2019, uložený na pošte Č. 22.3.2019, prevzaté.

3. Aké tvrdenia a dôkazy podľa § 132 ods. 1, 2, 3 CSP produkovala žalovaná (opatrovník žalovanej): Žalovaná 18.7.2022 (č. I. 64) uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 8Ps/2/2019-101 zo dňa 15.5.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.6.2020, bola žalovaná obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a bol jej ustanovený opatrovník, brat žalovanej W. O., nar. XX.XX.XXXX, V. N. XXXX/XX, Č.. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony bolo vyznačené v občianskom preukaze žalovanej, ktorý bol vydaný dňa 23.9.2020 pod číslom V.. Predchádzajúci občiansky preukaz bol vydaný 28.7.2010 pod číslom S., platný do 28.7.2020. Nebol žalovanej odňatý, ukradnutý, ani ho nestratila. Žalobu považuje žalovaná za nedôvodnú. Žalobca nepreukázal reálne plnenie požičanej sumy. Výška vymáhanej pohľadávky nie je riadne špecifikovaná čo do istiny, riadneho úroku, úroku z omeškania. Žalovanej neboli doručené žiadne listiny, ktoré by ju vyzývali na zaplatenie akéhokoľvek dlhu, ani oznámenie o postúpení pohľadávky, ani zosplatenie pohľadávky. Nie je uvedené miesto uzavretia zmluvy o pôžičke a zmluva nie je podpísaná zmluvnými stranami. Zmluva je neplatným právnym úkonom v nadväznosti na § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože bola uzavretá žalovanou, ktorá nemá spôsobilosť na právne úkony, a to aj v rozsahu uzatvárania akýchkoľvek zmlúv, dohôd, preberania akýchkoľvek záväzkov, disponovania a nakladania s majetkovými hodnotami, vrátane nakladania s hnutelným, nehnuteľným majetkom, finančnými prostriedkami, vrátane dôchodku či iných sociálnych dávok. Aj keď zmluva bola uzavretá 16.4.2018, pred právoplatnosťou rozsudku, ktorým žalovaná bola pozbavená, obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, tento rozsudok nemá konštitutívny, ale deklaratórny charakter. V skutočnosti z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8Pc/2/2019-101 zo dňa 15.5.2020 vyplýva, že už z tohto rozsudku bolo zrejmé, že už od januára 2016 žalovaná trpí organickým psychosyndrómom ťažkého stupňa s degradáciou psychických funkcií na úrovni demencie, ťažká forma Parkinsona. Teda už od januára 2016 žalovaná nebola spôsobilá na uzavretie zmlúv, preberanie záväzkov, teda nebola spôsobilá ani ku dňu 16.4.2018.

4. Ktorými dôkazmi podľa § 132 ods. 1, 2, 3 CSP preukazovala žalovaná svoje tvrdenia a aký skutkový stav súd mal zistený z týchto dôkazov: Z úradnej lustrácie v registri obyvateľov na č. I. 44 spisu vyplýva, že žalovaná je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Z rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8Ps/2/2019-101 zo dňa 15.5.2020 súd zistil, že právoplatnosť nastala 17.6.2020. Týmto dňom je po formálnej stránke žalovaná obmedzená v spôsobilosti na právne úkony (z hmotnoprávneho hľadiska však vzhľadom k deklaratórnemu charakteru rozsudku vyplýva, že už od roku 2016 týmto ochorením trpela a bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony). Obmedzenie sa podľa výroku rozsudku týka uzatvárania zmlúv, dohôd, preberania akýchkoľvek záväzkov, disponovania a nakladania s majetkovými hodnotami, vrátane nakladania s hnutelným, nehnuteľným majetkom, s finančnými prostriedkami, vrátane dôchodku či iných sociálnych dávok, samostatného konania a vystupovania pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, orgánmi štátnej správy a verejnej moci, orgánmi územnej samosprávy, úradmi a inštitúciami, vrátane preberania poštových zásielok. Za opatrovníka pre F. X. súd ustanovil W. O., bytom V. N. XXXX/XX, Č., jej brata. Teda počnúc dňom 17.6.2020 v mene žalovanej mohol konať záväzne len jej opatrovník, vrátane preberania zásielok. Na č. I. 75 a 76 spisu je občiansky preukaz žalovanej V., kde je už vyznačené obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a tento nový občiansky preukaz bol vydaný 23.9.2020. Teda po tom, ako nadobudol právoplatnosť rozsudok o obmedzení spôsobilosti na právne úkony dňa 17.6.2020.

5. Skutkové a právne vyhodnotenie sporu: Primárne zamietol súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na vymáhanie nároku na strane žalobcu. Z tohto dôvodu sa nezaoberal tvrdeniami žalovanej o neplatnosti právneho úkonu, zmluvy o pôžičke, pre nespôsobilosť žalovanej na uzatváranie právnych

úkonov, pre nepreukázanie reálneho plnenia poskytnutej pôžičky do hmotnoprávnej dispozície žalovanej účtovným dokladom (na č. I. 91 spisu žalobca len konštatoval, že žalovaná 16.4.2018 čerpala úver 10 000 € bez preukázania účtovným dokladom, že sa takýto úver dostal do dispozície žalovanej, teda že išlo o reálne plnenie). Taktiež neskúmal, či sú pravdivé tvrdenia žalovanej, že nie je riadne špecifikovaná istina, úrok, úrok z omeškania, zmluvná pokuta a že neboli doručené žiadne listiny žalovanej do jej hmotnoprávnej dispozície (výzvy na zaplatenie, oznámenie o zosplatnení pohľadávky, oznámenie o postúpení pohľadávky bolo skúmané).

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpiť Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcoví.

V nadväznosti na § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka súd mal za to, že pohľadávka bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 (č. I. 7) písomnou formou s tým, že na č. I. 12 v prílohe je individualizovaná pohľadávka tvoriaca predmet sporu. Žalovaná bola obmedzená, pozbavená spôsobilosti na právne úkony 17.6.2020 a zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá po pozbavení dňa 9.11.2021. Z dôvodov už uvedených súd však neskúmal, či postúpená pohľadávky je platná, existujúca pohľadávka (pri neplatnej, neexistujúcej pohľadávke nie je platný ani právny úkon postúpenia). Súd sa zamerlal na skutočnosť, či žalobca je v spore aktívne legitimovaný k vymáhaniu pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy tvoriacej predmet tohto konania. Dospel k záveru, že na strane žalobcu nie je daná aktívna legitímácia k vymáhaniu predmetu sporu. Zmluva o postúpení pohľadávok je zo dňa 9.11.2021, oznámenie o postúpení pohľadávky (č. I. 35) je zo dňa 12.11.2021. Je teda dodržaná zákonná lehota „bez zbytočného odkladu“ podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predmetom tohto konania je pohľadávka vo výške 9 762,65 € s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9 459,88 € od 10.11.2021 do zaplatenia (ku dňu podania žaloby 28.3.2022 bez špecifikácie, čo je istina, úrok, úrok z omeškania, zmluvná pokuta, poplatky). V zmluve o postúpení pohľadávok nie je táto pohľadávka tvoriaca predmet sporu 4Csp/11/2022 špecifikovaná matematicky, skutkovo, resp. iným spôsobom. Na č. I. 12 spisu v prílohe taktiež nie je špecifikovaná po skutkovej, matematickej stránke pohľadávka tvoriaca predmet postúpenia, je len uvedené, že ide o prílohu k zmluve o postúpení zo dňa 9.11.2021, čo je v rozpore s článkom V/5.1, písm. h. zmluvy o postúpení, kedy ku každej postúpenej pohľadávke mala byť uvedená aj výška postúpenej pohľadávky. V rozpore s tým v oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 12.11.2021 je uvedená výška pohľadávky 9 762,65 €, ktorá tvorí aj predmet sporu. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo vydané 12.11.2021, teda v čase, kedy už žalovaná bola právoplatným spôsobom pozbavená spôsobilosti uzatvárať právne úkony, disponovať s majetkom, zodpovedať za záväzky a preberať doručenú poštu. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ by oznámenie o postúpení pohľadávky bolo doručené do hmotnoprávnej dispozície žalovanej v čase právoplatného obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, v čase vyznačenia tohto obmedzenia v občianskom preukaze, bolo by doručené opatrovníkovi žalovanej, ktorý má právo za žalovanú tieto úkony realizovať. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca nepreukázal platný jednostranný úkon do hmotnoprávnej dispozície žalovanej (jej opatrovníka), doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky. Nepripojil doručenkú, z ktorej by takéto doručenie vyplývalo. Z toho dôvodu nepreukázal ku dňu rozhodovania súdu aktívnu legitímáciu žalobcu v nadväznosti na § 526 ods. 1 a § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvou o postúpení pohľadávok k vymáhaniu pohľadávky tvoriacej predmet tohto konania. Oznámenie dlžníkovi je jednostranný právny úkon adresovaný dlžníkovi. Zákon výslovne vyžaduje oznámenie. Nestačí, ak sa dlžník o postúpení dozvedel inak. Až právne relevantným jednostranným právnym úkonom oznámenia postúpenia (vrátane doručenia do hmotnoprávnej dispozície) vzniknú právne účinky postúpenia aj voči dlžníkovi a jeho povinnosť plniť novému veriteľovi. Na jednostranný právny úkon sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne úkony § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Jednostranný právny úkon oznámenia postúpenia pohľadávky podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný jednostranný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože v nadväznosti na § 38 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka odporuje zákonu, obchádza ho, prieči sa dobrým mravom. V čase realizácie jednostranného právneho úkonu žalovaná právoplatným rozsudkom bola pozbavená spôsobilosťou na právne úkony a dispozície s majetkom. Nemala právo preberať zásielky, čo bolo zrejmé z verejných registrov ku dňu oznámenia o postúpení pohľadávky, aj z občianskeho preukazu (rovnako aj ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky). Napriek tomu bolo oznámenie o postúpení pohľadávky na č. l. 35 spisu zo dňa 12.11.2021 adresované nesvojprávnej žalovanej, a nie jej opatrovníkovi. Ide teda o absolútne neplatný právny úkon, ktorý nie je dovolený. Zároveň sa prieči dobrým mravom. Z uvedených dôvodov v spore nemá žalobca aktívnu legitimáciu na vymáhanie predmetu sporu, nevzniklo mu právo na plnenie pohľadávky od dlžníka a dlžníkovi nevznikla povinnosť plniť záväzok (§ 488, § 494 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ tvrdenia žalobcu boli v tej rovine, že žalovaná by mala vydať bezdôvodné obohatenie vo výške fakticky prevzatého úveru v nadväznosti na § 212 ods. 2 a § 216 ods. 2 CSP predmetom tohto konania nebola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale povinnosť žalovanej vyplývajúca z platného právneho úkonu, zo zmluvy o spotrebiteľskej pôžičke. Preto sa súd nezaoberal bezdôvodným obohatením, ktoré netvorilo predmet sporu (k žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia by žalobca musel predložiť aj dôkaz o reálnom plnení, ktorého sa žalovaná po celý čas dožadovala - účtovný doklad o faktickom plnení a výške pohľadávky). Také dokazovanie však môže byť len predmetom iného konania. Nemohlo byť predmetom konania 4Csp/11/2022.

6. Trovy konania: Súd zamietol žalobu v celom rozsahu, žalovaná teda mala úspech v rozsahu 100 %. V rozsahu 100 % jej súd priznal právo na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Výška bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu. Splatnosť nastane do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.